

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen, Destia Oy, 635-408-1-174
Kantokylän sora-alue

RYJA 21.05.2026 § 54
440/11.02.03/2025

ASIA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen sekä maa-aineslain 21 §:n mukainen lupa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Destia Oy
Teollisuustie 27,
33961 Pirkkala
(Y-tunnus 2163026-3)
Yhteyshenkilö Maarit Salonoja

HAKEMUS

Destia Oy hakee lupaa soran ja hiekan ottamiseen yhteensä 78 000 m³tr:n kokonaisottomäärälle viiden vuoden ajaksi. Hakemus koskee olemassa olevan toiminnan jatkamista alueella, jolla on ollut vastaavaa toimintaa useiden lupakausien ajan. Alin ottotaso on hakemuksessa esitetty tasolle +100 (N2000). Kiinteistö on hakijan omistuksessa. Hakija on lisäksi hakenut maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Luvan hakeminen perustuu maa-aineslain 4 §:n 1. momenttiin.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Maa-aineslain 7 §:n 1 mom.).

Toimivalta maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisemiseen on Pälkäneen kunnan hallintosäännön (KV 2.2.2026 § 8) mukaisesti rakennus- ja ympäristöjaostolla (28 §).

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 8.10.2025.
Suunnitelma-alueella on tehty tarkastus 27.10.2025.
Hakemusta on täydennetty 29.4.2026 lopputilannekartan päivityksellä, joka korvaa hakemuksen Liitteen 2.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella on voimassa Pälkäneen kunnan ympäristölautakunnan myöntämä maa-aineslupa 26.05.2016 § 12. Maa-aineslupa on voimassa 31.05.2026 asti. Lisäksi toiminnanharjoittajalla on alueella voimassaoleva Pälkäneen kunnan ympäristölautakunnan myöntämä ympäristölupa soran murskaukseen (26.05.2016 § 11). Ympäristölupa on voimassa 31.05.2026.

Hankealue sijaitsee Pirkanmaan maakuntakaava 2040:n alueella. Maakuntakaavassa alueelle ja sen lähiympäristöön on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue, virkistysalue sekä arvokas geologinen muodostuma eli harjualue. Ulkoilureittimerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävän ulkoilureitin tarve. Pohjavesialuetta koskevien kaavamääräysten mukaan alueella toteutettavat toimenpiteet on

suunniteltava siten, ettei pohjaveden laatu, määrä tai vedenhankintakäyttö vaarannu. Lisäksi lupa-alueen läheisyyteen sijoittuu maakuntakaavassa virkistysalue ja arvokas harjualue.

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 (hyv. 27.3.2017) lisäksi Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava, joka ei ole vielä lainvoimainen (hyväksytty 7.4.2025).

Alueella on vireillä Pirkanmaan teollisuuden vaihemaakuntakaava, jonka tarkoituksena on täydentää voimassa olevaa Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on edistää tuotannollisen teollisuuden sijoittumismahdollisuuksia Pirkanmaalla sekä mahdollistaa puhtaan teollisuuden investointeja. Kaavatyössä tarkastellaan myös teolliseen toimintaan liittyviä infrastruktuurin kehittämistarpeita. Hakemuksen käsittelyhetkellä vaihemaakuntakaava on osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa, eikä kaavaluonnosta ole vielä laadittu.

Lupa-alueella on voimassa Isokangas–Kollola-osayleiskaava, jonka Hämeen ympäristökeskus on vahvistanut 28.9.1995. Osayleiskaavassa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M), maa-ainesten ottoalueeksi (eo) sekä vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv2). Kaavamääräysten mukaan maa-ainesten ottaminen tulee toteuttaa siten, että alueen tuleva maankäyttö voidaan ottaa huomioon. Lupa-alueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Kiinteistö on hakijan omistuksessa.

ALUEEN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Sijainti ja tieyhteys

Lupa-alue sijaitsee Pälkäneen kunnan Kantokylän kylässä valtatie 12:n itäpuolella noin viiden kilometrin etäisyydellä Pälkäneen keskustasta Lahden suuntaan. Alueen käyntiosoite on Lahdentie 997, Pälkäne.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Lupa-alueen rajasta alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsee yhteensä 21 asuinrakennusta eri kiinteistöillä. Rakennusten käyttötarkoitustiedot perustuvat Maanmittauslaitoksen aineistoon. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 110 metrin etäisyydellä lupa-alueen rajasta. Lähin asutus sijoittuu alueen koillispuolelle, minkä lisäksi asutusta sijaitsee valtatie 12:n ja Kantokyläntien varressa lupa-alueen lounais- ja luoteispuolella.

Luonto ja suojelualueet

Kantokylän sora-alue sijaitsee osana Kollolanharjun laajaa soranottoaluetta, joka on luode-kaakkoissuunnassa kulkeva pitkittäisharju. Harju on osa Pälkäneeltä Ylöjärvelle asti ulottuvaa saumamuodostumaa. Laajimmillaan muodostuman leveys on 800 metriä. Muodostuma rajoittuu luoteisosassaan kalliopaljastumiin.

Lupa-alue on osa pitkään maa-ainesten ottokäytössä ollutta kokonaisuutta, jossa puusto ja pintamaakerros on pääosin poistettu aiemman toiminnan seurauksena. Alueen pohjois- ja eteläpuolella sijaitsee muita sora- ja kallionottoalueita. Myös alueen topografia on ottotoiminnan seurauksena muuttunut eikä sitä voida pitää luonnontilaisena. Pohjoispuolisen rajanaapurikiinteistön ottotaso on noin +100 (N2000), kun taas eteläpuolisen ottoalueen pohjataso sijaitsee noin tasolla +95. Valtatie 12 sijoittuu noin tasolle +125. Lähialueen vesistöistä Ruotsinselän vedenpinta on peruskartan mukaan tasolla +84,4 ja Pinteleen tasolla +84,9.

Kollolanharjun eteläosassa sijaitsevan Iltaslammien vedenpinta on samalla tasolla Pinteleen kanssa.

Lupa-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelun kannalta erityisen arvokkaita alueita. Lähin suojelukohde on noin 2,1 kilometrin etäisyydellä luoteessa sijaitseva Uutanan Linnamäki, joka on rautakautinen linnavuori.

Vesistöt ja pohjavesialueet

Lupa-alue sijaitsee Kollolanharjun I-luokan pohjavesialueella (0463502 A), joka on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Pohjavesialue rajautuu luoteispäästään todennäköiseen kalliokynnykseen. Kollolanharjun pohjavesialue sisältyy osaksi Pälkäneen kunnan ympäristölautakunnan vuonna 2014 laatimaa pohjavesien suojelusuunnitelmaa. Suojelusuunnitelman päivitys on tällä hetkellä valmistelussa. Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitoksen Harhalan vedenottamo sijaitsee noin 1,6 kilometrin etäisyydellä lupa-alueesta.

Lähin vesistö on Lahdentiestä noin 700 metriä länteen sijaitseva Mallasveden Ruotsilanselkä, jonka vedenpinta on peruskartan mukaan tasolla +84,4. Lupa-alueen pintavedet muodostuvat pääasiassa sade- ja sulamisvesistä. Alueella ei ole havaittu pintavesien merkittävää kertymistä, vaan vedet imeytyvät maaperän kautta pohjavedeksi. Tarvittaessa lupa-alue pidetään kuivana johtamalla sade- ja sulamisvedet hallitusti pois alueelta.

Lupa-alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse talousvesikaivoja. Lupa-alueen itä- ja länsipuoliset haja-asutusalueet kuuluvat Pälkäneen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ja ovat kunnallisen vesihuollon piirissä.

Lupa-alueella sijaitsee yksi pohjaveden havaintopiste (PVP1), josta pohjaveden pinnankorkeutta seurataan neljä kertaa vuodessa maaliskä-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Vuonna 2024 pohjaveden pinnankorkeus vaihteli noin tasojen +89,90 ja +90,70 välillä.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan ottamalla havaintoputkesta vuosittain vesinäyte, josta analysoidaan lämpötila, haju, pH, sameus, sähkönjohtavuus, väriluku, kloridi, sulfaatti, happi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, nitraattityppi, TOC, mangaani, rauta sekä öljyhiilivetyindeksi C10–C40. Tarkkailu toteutetaan yhteistarkkailuna alueen muiden toiminnanharjoittajien kanssa. Tarkkailusta vastaa KVVY Tutkimus Oy.

TOIMINNAN JA SEN LAAJUUDEN KUVAUS

Ottotoiminta

Hakemus koskee hiekan ja soran ottamista Kantokylän sora-alueella Pälkäneen kunnassa. Otettava maa-aines hyödynnetään sekä raakamateriaalina että jalostettuna. Maa-aines on kohtalaisesti lajittunutta ja sisältää jonkin verran kiviä. Ottamismäärät vaihtelevat vuosittain aineksen kysynnän ja käyttötarpeen mukaan.

Lupa-alueen pinta-ala on noin 4,9 hehtaaria, josta varsinaisen kaivualueen osuus on noin 3,4 hehtaaria. Lupaa haetaan yhteensä 78 000 m³tr maa-ainesten ottamiselle viiden vuoden määräajaksi. Laskennallinen vuotuinen ottomäärä on noin 15 000 m³tr. Hakemuksen mukaan tavoitteena on saattaa ottamistoiminta loppuun tämän lupakauden aikana.

Ottamistoimintaa jatketaan alueella aiempien lupakausien mukaisesti. Alin ottamistaso on +100,0 (N2000), mikä vastaa aikaisempien lupien mukaista tasoa. Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan yläpuolelle jää vähintään neljän metrin suojakerros, käytännössä noin kymmenen metriä. Ottamiskorkeus on alueella muutamia metrejä. Ottamisjärjestys, ottotasot ja alueen lopputilanne on esitetty hakemukseen liitetyissä suunnitelmakartoissa ja leikkauspiirustuksissa.

Hakemuksen mukaan alueelta on poistettu pintamaat pääosin jo aiempien toimintavuosien aikana eikä uusia pintamaita juurikaan synny. Alueelta peräisin olevat pintamaat hyödynnetään jälkihoidossa ja maisemoinnissa huomioiden Kollolanharjun alueelle laaditut paahdeympäristöjen jälkihoitosuosituksset, joiden mukaan alue tulisi säilyttää mahdollisimman avoimena ja paahteisena. Kaivannaisjätteen jätehuoltoa koskeva suunnitelma sisältyy hakemusasiakirjoihin.

Otettua maa-ainesta jalostetaan seulomalla ja murskaamalla eri lajikkeiksi. Soran murskaukselle on voimassa erillinen ympäristölupa 31.5.2026 saakka. Hakemuksen mukaan alueelle ei tässä vaiheessa haeta uutta ympäristölupaa murskaustoiminnalle. Valmiita murskeita varastoidaan kaivualueella varastokasoissa ennen niiden toimittamista asiakkaille.

Toiminta-ajat

Lupa-alueella on voimassa soran murskausta koskeva ympäristölupa 31.5.2026 saakka. Ympäristöluvan voimassaoloaikana toiminnassa noudatetaan ympäristöluvassa määrättyjä vuosittaisia ja päivittäisiä toiminta-aikoja.

Ympäristöluvan päättymisen jälkeen alueella harjoitetaan ainoastaan maa-ainesten ottamista sekä siihen liittyviä kuorma- ja kuljetustoimintoja ja mahdollisesti vähäistä seulontaa. Toiminta on hakemuksen mukaan melko pienimuotoista ja jaksottaista, koska haettava ottomäärä on suhteellisen vähäinen.

Toimintaa voidaan harjoittaa arkipäivisin maanantaista perjantaihin ympäri vuoden klo 6.00–22.00 välisenä aikana. Kuljetuksia ja niihin liittyvää kuormausta voidaan tehdä satunnaisesti myös lauantaisin klo 8.00–16.00. Lauantaityöskentelyn tarve liittyy pääasiassa tienhoitoon tai muihin vastaaviin kiireellisiin tarpeisiin.

Koneet, polttoaineet ja kemikaalit sekä liikenne

Murskaustoiminnassa käytetään siirrettäviä murskauslaitoksia, joiden kokoonpano vaihtelee käsiteltävän kiviaineksen ominaisuuksien, tuotettavien lajikkeiden sekä käytettävissä olevan kaluston mukaan. Murskauslaitteisto muodostuu tyypillisesti esi-, väli- ja jälkimurskaimista sekä kuljettimista ja seuloista. Toiminnalla on ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa, joka on voimassa 31.5.2026 saakka.

Kiviaineksen ja valmiin murskeen käsittelyyn ja kuljetuksiin käytetään kaivinkoneita, pyöräkuormaajia ja kuorma-autoja. Valmiit tuotteet kuljetetaan alueelta kuorma-autoilla. Lupa-alueella on ympäristöluvan mukainen tukitoimintojen alue.

Alueella ei säilytetä pysyvästi polttonesteitä. Polttoaineita varastoidaan sille varatulla alueella vain koneiden ja laitteiden tarvetta vastaava määrä. Polttonesteiden varastoinnista on annettu määräykset ympäristöluvassa. Alueelle on rakennettu ympäristöluvan mukainen tukitoimintojen alue eli kiinteä halli/katos, joka on alustaltaan suojattu. Halli sijaitsee Lahdentien puoleisessa päädyssä lupa-aluetta.

Hakijan ja eri toimijoiden sekä asiakkaiden kulku soranottoalueelle tapahtuu valtatie 12:n kautta. Tampereen suunnasta tultaessa liikennöinti tapahtuu alikulkutunnelin kautta ja Lahden suunnasta tultaessa valtatieltä 12 poikkeavan liittymän kautta. Liittymä ja alikulkutunneli ovat päällystettyjä. Liikenne suuntautuu alueelta sekä Tampereen että Lahden suuntaan.

Liikenteen määrä vaihtelee tuotannon ja murskeen menekin mukaan. On myös kausia, jolloin alueella ei ole toimintaa eikä liikennettä. Liikenne ei poikkea luonteeltaan valtatiellä 12 kulkevasta liikenteestä.

Alueen jälkihoito ja maisemointi

Lupa-alue muotoillaan suunnitelmakarttojen mukaisesti. Alue siistitään ja sopimaton käyttö estetään. Luiskien reunat pyöristetään mahdollisimman luonnonmukaisiksi. Rakennelmat ja laitteet puretaan ja kuljetetaan pois. Alue maisemoidaan tämän lupakauden aikana. Tulevaisuudessa hakijan ja eri toimijoiden omistama alue yhdistyvät yhdeksi yhtenäiseksi alueeksi.

Paikallisten luontoarvojen huomioon ottaminen jälkihoidossa

Lupa-alue sijoittuu hyönteistöllisesti arvokkaalle Kollolanharjun alueelle, mikä otetaan huomioon alueen jälkihoidossa. Tampereen hyönteistutkijain seura on vuonna 2014 laatinut Kollolan alueelle suositukset arvokkaan hyönteislajiston esiintymisedellytysten turvaamiseksi.

Raportissa kuvataan Kollolanharjun maa-ainestenottoalueiden hyönteis- ja kasvilajiston kannalta merkittävimmät alueet ja esitetään ehdotukset hyönteis- ja kasvilajiston huomioiviksi jälkihoitotoimenpiteiksi. Yleisinä toimenpide-ehdotuksina raportissa esitetään seuraavaa:

- Männyntaimia ei istutettaisi alueille, joilla esiintyy monimuotoista lajistoa.
- Etelään ja länteen suuntautuvat rinteet jätetään pääsääntöisesti avoimiksi ja paahteisiksi, varsinaiset paahderinteet jätetään loiventamatta.
- Maisemoinnissa voidaan käyttää alueelta poistettua pintamaata, mutta sinne ei tuoda maa-aineksia muualta.
- Maisemoinnissa voidaan paikoitellen käyttää alueella luontaisesti esiintyviä kasvilajeja, joko kylvettyinä tai istutettuina taimina, esim. lajirikkaiden ketojen aikaansaamiseksi.

Lisäksi kohdekohtaisena toimenpiteenä hakijan lupa-alueen itäpäätyyn on esitetty suositus pysyväksi paahderinteeksi.

Hakija esittää, että maisemointi tehdään toimenpide-ehdotusten mukaisesti. Itäpäädyn paahderinne on muotoilultaan toteutettu jo kuluvan lupakauden aikana ja se on jätetty kaivualueen ulkopuolelle. Rinteeseen on ensimmäisen kerran vuonna 2018 istutettu idänkeulankärjen taimia yhteistyöprojektina Villi vyöhyke ry:n kanssa. Taimien kasvatuksesta ja istutuksesta vastasi Villi vyöhyke ry. Kokeilun voidaan todeta onnistuneen, sillä idänkeulankärkeä kasvaa nyt rinteellä ja esiintymä on laajentunut. Samalla rinteellä kasvaa tunturikurjenhernettä, jonka kasvusto on niin ikään levinnyt vuosien aikana. Kevättalvella 2025 Destia raivautti paahderinteelle kasvaneen puuston (mäntyä ja koivua), sillä rinne, samoin kuin koko ottoalue, alkaa herkästi kasvaa umpeen. Kokemusperäisesti voi

todeta, että pienikin määrä pintamaata luiskassa ja liian loiva luiska edistävät ei-toivottujen lajien (esim. mänty, koivu, horsma, pujo, heinät, lupiini) nopeaa kasvua ja umpeutumista.

Hakijan mukaan pintamaan levittäminen ja männyn ja muiden puuntaimien istuttaminen alueen pohjalle nopeuttavat umpeenkasvua, edistävät alueen varjostumista ja samalla paahdelajien esiintymät vähitellen häviävät. Tällä hetkellä lupa-alueen avoimilla sorapinnoilla kasvaa mm. keltamaitetta, idänkeulankärkeä, tunturikurjenhernettä, mäkitervakkoa ja ketotuulenlentoa. Esiintyminen vaihtelee vuosittain, mutta esim. kesällä 2025 kukkivien kasvien kasvustot olivat runsaita.

Hakija esittää, että alueen muotoilu tehdään liitteenä olevien suunnitelmapiirustusten mukaisesti ja että kasvillisuuden osalta tehtäisiin ottamisen loppuvaiheessa erillinen jälkihoitosuunnitelma, tarvittavilta määrin yhteistyössä paikallisen lupaviranomaisen kanssa.

Lisäksi lupa-alue kuuluu Pirkanmaan LUMO-ohjelmaan ja sen toimenpidesuosituksiin (Pirkanmaan LUMO toimenpiteet, teema nro 1). Yksi ohjelman tavoitteista (teeman 1 tavoite 2) on: ”Tehdään konkreettisia, kohdennettuja, hyväksyttäviä monimuotoisuustekoja maakunnan laajuisesti. Keskitetään toimia myös ihmisen rakentamiin ja muokkaamiin ympäristöihin”. Lupa-alue (Kollolan paahdealue) ja erityisesti sen jälkihoito eli on yksi toimenpiteistä, joilla tavoitteeseen osaltaan pyritään.

Lupa-alueen LUMO-kohde liittyy myös Pirkanmaan LUMO-ohjelman tavoitteisiin 4 (”Huomioidaan luonnon monimuotoisuus laajasti eri ympäristöissä”) ja 17 (”Tuetaan kaikkien kiinnostuneiden tahojen omaa aktiivisuutta sekä vapaaehtoisuutta. Vahvistetaan eri toimijaorganisaatioiden (järjestöt, kunnat, yritykset) tekemistä ja yhteistyötä luonnonhoidossa ja luontoarvojen vaalimisessa. Annetaan kaikille mahdollisuus osallistua, vaikuttaa ja ottaa vastuuta”).

Hakija esittää, että Pirkanmaan LUMO-ohjelman tavoitteet huomioidaan myös maa-ainesluvan jälkihoitomääräyksiä annettaessa.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Ympäristöolosuhteet ja vaikutukset maisemaan ja ympäristöön

Kantokylän sora-alueella on ollut ottamistoimintaa jo vuosien ajan. Vaikutukset maisemakuvaan, luonnonolosuhteisiin ja pohjavesiin on ratkaistu aiemman lupaharkinnan yhteydessä. Kantokylän soraalueella tai suunnitellun toiminnan vaikutusalueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä. Alueen välittömään läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

Alueella ei ole maa-aineslain tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa eikä suojeltavia luontoarvoja, joihin hakijan toiminnalla olisi vaikutusta. Lupa-alueen naapurikiinteistöllä on sorarintaus, jota törmäpääskyt käyttävät pesintään. Ottamisella ei kuitenkaan ole vaikutusta törmäpääskyjen elinolosuhteisiin. Lupa-alueella on tehty aikaisempien lupakausien aikana siirtoistutuksia, joilla on pyritty edistämään paahdealueiden kasvillisuuden kasvuolosuhteita. Jälkihoitosuunnitelman tavoitteena on, että jälkihoidolla lisättäisiin arvokkaita paikallisia luontoarvoja ja harvinaistuvaa kasvi- ja hyönteislajistoa ottamisen päätyttyä.

Pöly- ja melupäästöt

Kantokylän sora-alueen ympäristölupa päättyy 31.5.2026 ja lupa-alueelle ei tämänhetkisen tiedon mukaan enää haeta uutta ympäristölupaa soran

murskaukseen. Näin ollen alueella syntyy melua ainoastaan satunnaisesti työkoneista. Maa-ainesten ottamisessa pölyäminen on vähäistä. Melusta tai pölystä ei aiheudu haittaa lähimmälle asutukselle.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Toiminnan vaikutuksia pohjaveteen on tarkkailtu koko ottamistoiminnan ajan. Tällä hetkellä lupa-alueella on yksi pohjaveden havaintoputki. Tarkkailun aikana toiminnalla ei ole havaittu olevan vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hankealue on jo pitkään toiminnassa ollut soranottoalue. Ottoalue on edellisen lupakauden mukainen, joten tarvetta puuston tai pintamaiden poistolle ei ole.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Vesien tarkkailu

Pohjaveden korkeutta ja laatua on kuluvan lupakauden ajan tarkkailtu maa-aines- ja ympäristölupamääräysten mukaisesti. Tarkkailua tehdään yhteistarkkailuna Kollolanharjun muiden toiminnanharjoittajien kanssa ja tarkkailua hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Pohjaveden pinnan taso on mitattu alueella sijaitsevasta havaintoputkesta neljä kertaa vuodessa: maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Pohjaveden laatua on seurattu ottamalla pohjavesiputkesta vuosittain näyte, josta on analysoitu lämpötila, haju, pH, sameus, sähkönjohtavuus, väriluku, kloridi, sulfaatti, happi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, nitraattityppi, TOC, mangaani, rauta ja öljyhiilivetyindeksi C10-C40. Vuoden 2024 vesientarkkailun raportti on liitteenä 8. Hakija esittää, että pohjaveden tarkkailua jatketaan nyt haettavan lupakauden ajan nykyisen tarkkailun mukaisena.

Muu tarkkailu

Muusta tarkkailusta on määrätty alueella voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Raportointi

Alueelta otettavan kiviaineksen määrä ja laatu ilmoitetaan vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti. Vesien- ja muun tarkkailun tulokset toimitetaan vuosittain valvontaviranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

HAKIJAN PERUSTELU TOIMINNAN ALOITTAMISELLE MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lupa-alue on olemassa oleva, useamman lupakauden ajan toiminut sora-alue, jonka luvan myöntämisen edellytykset on ratkaistu jo aiempien maa-aineslupakäsittelyjen yhteydessä. Alueella tai sen ympäristöolosuhteissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia edelliseen lupakautteen nähden ja luvanmyöntämisen edellytykset ovat siksi edelleen olemassa.

Tällä hakemuksella haetaan lupaa jatkaa käynnissä olevaa toimintaa samalla lupa-alueella. Lupa-alueella on toimittu useamman lupakauden ajan ja alueella on voimassa lainvoimainen ympäristölupa soran murskaukseen. Lupa-alue on osayleiskaavassa merkitty maa-ainesottoalueeksi. Kiviaineksen ottaminen toteuttaa osayleiskaavaan merkittyä käyttötarkoitusta. Aloittamisluvan myöntäminen ei näistä syistä tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Lupapäätöksessä annetaan tarvittavat toiminnan tarkkailua koskevat lupamääräykset.

Hakija asettaa viranomaisen määräämän hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Voimassa olevassa maa-ainesluvassa asetettu vakuus 20 000 € (voimassa 31.12.2026 saakka). Hakija esittää nykyisen vakuuden toimimista maa-aineslain 21 §:n mukaisena aloitusvakuutena. Hallinto-oikeus voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Aloittamisluvan myöntäminen ei näin ollen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta on kuulutettu Pälkäneen kunnan verkkosivuilla 17.12.2025-28.1.2026. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä verkkosivuilla. Hakemuksen vireille tulosta on ilmoitettu Sydän-Hämeen Lehdessä 17.12.2025. Asianosaisille on ilmoitettu hakemuksesta 17.12.2025 lähetetyllä kirjeellä ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

Pyydetty lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot 18.12.2025 lähetetyllä lausuntopyynnöllä Pirkanmaan ELY-keskukselta (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto ja Elinvoimakeskus), Pirkanmaan Liitolta, Pälkäneen vesihuoltolaitokselta sekä terveydensuojeluviranomaiselta.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto 13.1.2026:

Terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pohjavesialueelle ei tule sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa pohjaveden laatua.

Mikäli lupa myönnetään, toiminnan yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei maaperään, pohja- tai pintavesiin pääse ympäristölle haitallisia aineita.

Lupaehdoissa tulee edellyttää toiminnan pohjavesivaikutusten tarkkailua. Lisäksi työkoneiden tankkaus sekä öljytuotteiden, jätteiden ja kemikaalien varastointi tulee järjestää siten, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.

Toiminnassa tulee varautua ja huomioida myös onnettomuustilanteet.

Toiminta ei saa aiheuttaa asumisterveysasetuksen tarkoittamia haittoja asuntojen sisätiloihin (melu, pöly, värinä). Mikäli toiminnasta tulee valituksia, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin niiden poistamiseksi.

Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto 26.1.2026:

Kantokylän maa-ainesalue sijoittuu valtatie 12 varrelle. Maa-ainesalueelle kulku valtatieltä on järjestetty eritasoliittymän tyyppisen liittymän kautta, jossa tavoitteena on rajoittaa valtatieltä alueelle sisäänajossa vasemmalle kääntymistä sekä myös alueelta poistuttaessa valtatielle vasemmalle kääntymistä. Valtatie 12 sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta on erittäin tärkeää, että em. liittymäalue toimii edelleen nykyisen kaltaisesti alueen ottamistoiminnan ajan eikä uusi maa-ainesten otto muuta liittymien ja niistä alueelle johtavien kulkuyhteyksien toimintaa esimerkiksi katkaisemalla olemassa olevia kulkuväyliä. Ottamissuunnitelman lopputilannekartan mukaan valtatie itäpuolella em. liittymäjärjestelyyn liittyvä valtatie eteläisestä liittymästä alikulkuun johtava kulkuyhteys katkeaisi, mikä muuttaisi merkittävästi koko Kantokylän maa-ainesalueen kulkuyhteyksiä heikentäen valtatie 12 toimivuutta ja turvallisuutta. Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto katsoo, että ottamissuunnitelmaa tulee

muuttaa edellä mainitun kulkuyhteyden osalta se säilyttäen tai tulee suunnitella ja toteuttaa korvaava yhteys, joka mahdollistaa maa-ainealueen kulkuyhteydet valtatieltä 12 nykyisen eritasoliittymän tyyppisen liittymän kautta. Liikenneosasto katsoo, että kulkuyhteyksien osalta muutettu / täydennetty ottamissuunnitelma tulee toimittaa Sisä-Suomen elinvoimakeskukseen nähtäväksi ennen hakemuksen mukaisen ottamistoiminnan aloittamista

Valtatien 12 tiealue mitattuna tien keskilinjasta on ottamisalueen kohdalla yli 30 metriä, joten se sisältää myös tien suoja-alueen, joka on 30 metriä mitattuna tien keskilinjasta. Ottamistoiminta ei saa vaarantaa valtatie 12 rakenteita mukaan lukien tien kuivatusta. Jos ottamistoiminta oheistoimintoineen vähäisessäkin määrin ulottuu valtatie 12 tiealueelle, edellyttää se lupaa Sisä-Suomen elinvoimakeskuksesta tiealueella työskentelylle. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta:

<https://elinvoimakeskus.fi/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosasto ottaa kantaa maa-ainesten ottamissuunnitelmaan niiden asioiden osalta, joilla on vaikutusta maantieverkkoon sekä liikennejärjestelmään.

Pirkanmaan liiton lausunto 27.1.2026:

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017, lainvoimainen 24.4.2019) sekä elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava (hyväksytty 7.3.2025, voimaan 9.6.2025, ei vielä lainvoimainen). Suunnittelualue sijoittuu voimassa olevissa maakuntakaavoissa vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle, sekä osittain maakuntakaavan virkistysalueelle ja maakunnallisesti arvokkaalle Kollolanharjun alueelle. Lisäksi alue sijaitsee maakuntakaavassa ohjeellisen ulkoilureitin varrella.

Pirkanmaan liitto toteaa, että voimassa olevien maakuntakaavojen näkökulmasta hankkeen suunnittelussa ja lupaharkinnassa on keskeistä huomioida pohjaveden suojelu ja vedenhankinnan turvaaminen, meluhaittojen ehkäiseminen, maakuntakaavan virkistysalue- ja ulkoilureittimerkintöjen toteuttamismahdollisuuksien turvaaminen sekä maakunnallisesti arvokkaan harjualueen arvojen säilyminen.

Pirkanmaan POSKI-hankkeessa (Pohjaveden suojelun- ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen 2012–2015) vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet on luokiteltu maa-ainesottoon sopimattomiksi alueiksi, eikä niille osoiteta alueen maakuntakaavoissa uutta maa-ainesottoa. Liitto pitää tärkeänä, että mikäli toiminta jatkuu, myös pohjaveden seuranta jatketaan ja mahdollisiin muutoksiin reagoidaan nopeasti.

Hankealue sijaitsee lähimmillään noin 110 metrin etäisyydellä asutuksesta, minkä lisäksi alueen läheisyydessä on maakuntakaavassa osoitettu virkistysalue. Pirkanmaan liitto pyytää varmistamaan, etteivät valtioneuvoston päätöksen (93/1992) mukaiset melutason ohjearvot hankkeen vaikutusalueella ylity.

Pirkanmaan liitto kiinnittää huomiota maa-ainesasiassa siihen, että lupahakemuksella tavoitellaan alueen maaja kiviainesvarojen hyödyntämistä vähäisessä määrin suhteessa voimassa olevan luvan kokonaisottomäärään. Hakijan mukaan tavoitteena on päättää maa-ainestoiminta alueella haettavan lupakauden eli viiden vuoden aikana, ja siirtyä alueen maankäytössä jälkihoitovaiheeseen. Hakemuksessa ei esitetä muutosta alimpaan ottotasoon voimassa olevaan maa-aineslupaan nähden. Hakijan mukaan soranmurskaukselle ei ole tarkoitus hakea ympäristöluvan jatkamista voimassa olevan luvan

päätyessä keväällä 2026. Pirkanmaan liitto katsoo, ettei maakuntakaavan tavoitteiden toteutumismahdollisuudet alueella nykytilanteeseen verraten merkittävästi viivästy, mikäli maa-ainesotto toiminta alueella päättyy hakemuksessa esitetyn lupakauden mukaisesti, ja alueen jälkihoidossa turvataan maakuntakaavan maankäyttötavoitteet ja varmistetaan alueen turvallinen käyttö. Pirkanmaan liitto toteaa myös, että maa-ainestenotto jo käytössä olevalta alueelta on ympäristön kannalta usein parempi ratkaisu kuin uusien, luonnontilaisten alueiden avaaminen maa-ainestoimintaan.

Pirkanmaan liitto pitää hyvänä ratkaisuna Tampereen hyönteistutkijain seuran laatimaa raporttia alueen ja sen läheisten maa-ainestoalueiden hyönteislajistosta sekä hakijan tavoitetta toteuttaa alueen maisemoinnissa raportissa esitetyt luonnontilaa parantavat toimenpide-ehdotukset. Pirkanmaan liitto yhtyy hakijan näkemykseen siitä, että alueen jälkihoidossa tehtävillä luonnontilaa parantavilla toimenpiteillä voidaan osaltaan edistää maakunnallisen luonnon monimuotoisuusohjelman (Pirkanmaan LUMO) tavoitteita. Pirkanmaan liitto toivoo, että alueella tehtävät toimenpiteet näyttävät esimerkillään suuntaa luonnon tilan edistämiseksi muilla jälkihoidettavilla maa-ainestoalueilla. Pirkanmaan liitto kannattaa tarkemman jälkihoitosuunnitelman laatimista alueelle, ja pyytää varmistamaan, että jälkihoito tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu vaaraa pohjavedelle. Pirkanmaan liitto kannustaa hakijaa yhteistyöhön Pälkäneen kunnan kanssa aluetta koskevien virkistyskäyttötarpeiden, ml. maakuntakaavan ulkoilureitin toteuttamisessa.

Teknisluonteisena asiana Pirkanmaan liitto toteaa, että suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 (hyv. 27.3.2017) lisäksi Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava, joka ei ole vielä lainvoimainen (hyväksytty 7.4.2025). Pirkanmaan liitto toteaa, että maa-ainestenottamissuunnitelmassa ja hakemuksen kaavatilannetta koskevassa liitteessä 4 tulisi viitata myös Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavaan ja sitä koskeviin kaavamerkintöihin suunnittelualueella.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto 5.2.2026:

Suunnittelualue sijaitsee Kollolanharjun 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Toimintaa tarkkailevan havaintoputken PVP1 lisäksi suunnittelualueen keskiosasta noin 80 metrin etäisyydellä ottamisalueen etelärajasta sijaitsee pohjaveden havaintoputki 2 (Valkeakosken Sora Oy). Tästä havaittu pinnankorkeus on ollut ylimmillään +95,62 m. Avatun ottamisalueen leveys on noin 300 m. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että pohjaveden pinnankorkeudesta ja suojakerroksesta pohjaveden pintaan koko suunnittelualueella ei ole tietoa. Ottamisalue sijoittuu kokonaan pohjavesialueen muodostumisalueelle. Pohjavesialue on vesienhoidossa luokiteltu kemialliseksi riskialueeksi. Pohjavesialueen pohjoisosa on kokonaisuudessaan ottamistoiminnan piirissä. Ottoalueet kattavat jo lähes puolet muodostumisalueen pinta-alasta. Maa-ainesten ottamistoiminnan laaja-alaisuuden vuoksi sen arvioidaan aiheuttavan merkittävää riskiä pohjavedelle.

Maa-aines oppaan mukaan ottamisalueen tuleva maankäyttö vaikuttaa paahderinteen suunnitteluun ja toteutukseen. Paahderinteen perustaminen sopii sekä virkistyskäyttöön että metsätalouteen suunnitelluille alueille. Vaikka pohjavesialueella olevien ottamisalueiden jälkihoidossa pohjaveden suojeleminen on keskeisin tavoite, voidaan myös niille perustaa paahderinteitä, jos niistä ei aiheudu haittaa pohjavesiolosuhteille.

Esitys alueen jälkihoitamisesta paahdeympäristönä tukee hyvin Kollolanharjun arvokkaan hyönteis- ja kasvilajiston esiintymisedellytyksiä.

Alueen oman kasvilajiston hyödyntäminen kasvillisuuspeitteen muodostumisessa on suositeltavaa joko luontaisen siementämisen tai istutusten keinoin. Männyntaimien ja muun puuston istuttamista paahderinteen alueelle tulee välttää.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että jälkihoitoa ei voida tehdä esitetyn mukaisesti ottamisalueen pohjan osalta. Pohjaveden laadun turvaamiseksi on tärkeää, että alueelle aikaansaadaan ottamisen päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maanoskerros ja kasvualusta. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pehmenneen pohjamaan pintaosaan. Alueen jälkihoidossa tulee huomioida alueen lajistokeskittymät. Maisemoinnissa voidaan käyttää alueella luontaisesti esiintyviä kasvilajeja joko kylvettynä tai istutettuina taimina. Alueella tulee tarvittaessa ryhtyä vieraslajien torjuntaan. Hakijan tulee esittää mahdollisimman pian täsmentää jälkihoitosuunnitelmaansa kasvillisuuden osalta. Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että jälkihoidon toteutumisella ja alueen maisemoinnilla on suuri merkitys pohjaveden suojelun kannalta. Muilta osin Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Luvan käsittelyssä tulee huomioida seuraavaa:

Pohjaveden pinta ja tarkkailu

Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti havaintoputkesta neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa).

Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee alueen pohjavesiputkesta vuosittain otettavasta näytteestä analysoida haju, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määritysraja 50 µg/l).

Vedenlaatu näytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Lisätietoa laadun tarkkailusta löytyy Maa-ainesten ottaminen: opas kestäväään käyttöön (2023) s.133. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi myös Lupa- ja valvonta virastolle (kirjaamo(at)lvv.fi). Lisäksi tulokset tulee toimittaa sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/PISARA). Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta vesinäytteitä analysoivan laboratorion kanssa.

Ottamistoiminta

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Näitä aineita ei tulisi varastoida pohjavesialueilla ja niiden käsittelyssä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta. Mikäli aineita joudutaan poikkeustilanteessa varastoimaan ja käsittelemään pohjavesialueella, tulee kiinnittää erityistä huomioita maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Tukitoiminta- ja tankkausalueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava

nesteitä läpäisemättömiä (kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiviysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta) ja reunoiltaan korotettuja. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Alueelle tulee varata imeytysainetta, jonka avulla mahdolliset öljy- tai polttoainevuodot voidaan kerätä talteen. Vuotojen torjuntaa varten koneissa on hyvä olla käytössä letkurikkoventtiilit ja imeytysmattoa. Koneet ja huoltoautot on syytä varustaa alkusammutuskalustolla tulipalon varalle. Toiminnan järjestämisessä tulee ottaa huomioon myös työturvallisuus. Ottamisalueella tulee huolehtia esimerkiksi siitä, että sinne ei muodostu sortumalla alttiita jyrkkiä luiskia tai talviaikana routalippoja. Onnettomuuksia ottamisalueella voidaan estää oikeilla työtapoilla etenkin luiskien ja rinteiden läheisyydessä. Alueen yleistä turvallisuutta voidaan parantaa suoja-aidoilla, informaatiotauluilla, varoitusmerkeillä, valvonnalla sekä estämällä asiattomien henkilöiden ja ajoneuvojen liikkuminen alueella asentamalla ottamisalueelle johtaville teille lukittavat puomit tai muut esteet.

Myös pölyn ja melun vähentämistoimenpiteet ovat työsuojelullisesti perusteltuja. Mahdollisista ympäristöön kohdistuvista onnettomuus- ja häiriötilanteista ilmoitetaan pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Onnettomuus- ja häiriötilanteista aiheutuvat ympäristö- ja muut vahingot pyritään estämään tai rajaamaan mahdollisimman tehokkaasti. Häiriön sattuessa toiminnanharjoittajan tulee keskeyttää toiminta ja poistaa häiriö ennen tuotannon jatkamista. Jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle.

Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Jätteen, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitoksen lausunto 6.2.2025

Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitos on tarkastanut maa-ainesten ottamista koskevan hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Ottamisalue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella ja vedenottamon virtaussuunnassa, noin 1,6 km etäisyydellä Harhalan vedenottamosta.

Pohjaveden suojelu

Hakemuksen mukaan alin ottotaso on +100,0, kun pohjaveden pinta on tasolla +89,9...+90,7. Suojakerros on siten noin 9–10 metriä, mikä on riittävä edellyttäen, että tasoa seurataan vuosittain. Alueella kaikki pintavedet imeytyvät suoraan pohjavedeksi, mikä korostaa vuotoriskien hallintaa.

Tarkkailu

Alueella on tällä hetkellä vain yksi pohjavesiputki (PVP1), mikä ei ole riittävä vedenottamon virtaussuunnassa sijaitsevalla ottamisalueella. Vesihuoltolaitos esittää, että lupamääräyksiin sisällytetään:

1. Vähintään yhden uuden havaintoputken asentaminen vedenottamon suuntaan.
2. Pohjaveden pinnan mittaus 4 × vuodessa ja laadun tarkkailu 1 × vuodessa kaikista putkista.
3. Poikkeamista ilmoitetaan heti vesihuoltolaitokselle ja valvontaviranomaiselle.

Polttoaineet ja kaluston huolto

Tankkaus ja huoltotoimet tulee sallia vain suojatulla, tiivispohjaisella ja katetulla tukitoiminta-alueella, kuten suunnitelmassa on esitetty. Polttoaineita ei saa varastoida alueella pysyvästi. Vuotojen torjuntavälineiden on oltava jatkuvasti saatavilla.

Johtopäätös

Vesihuoltolaitos ei vastusta luvan myöntämistä, mikäli seuraavat ehdot sisällytetään lupamääräyksiin:

1. Ottotaso ei alita +100,0, ja suojakerros (vähintään 4 m, käytännössä 9–10 m) varmistettava vuosittain. Alueelle on hyvä sijoittaa kiinteä korkomerkinä esim. tasolla +102,0 silmämääräisen seurannan helpottamiseksi.
2. Uusi pohjavesiputki asennetaan Harhalan vedenottamon suuntaan ja tarkkailuohjelmaa laajennetaan edellä esitetyllä tavalla.
3. Tankkaus ja huolto toteutetaan vain suojatulla alueella.
4. Poikkeamat ja vuotovahingot ilmoitetaan välittömästi.
5. Jälkihoitosuunnitelma hyväksytetään viranomaisella ennen ottamisen päättymistä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei saapunut muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen

Hakijaa on kuultu saapuneista lausunnoista. Hakija on toimittanut vastineen terveydensuojeluviranomaisen, Pirkanmaan liiton, Sisä-Suomen elinvoimakeskusten liikenneosaston, Lupa- ja valvontaviraston sekä Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitoksen lausuntoihin.

Hakija esittää vastineenaan seuraavaa:

1. **Vastaus terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon (13.1.2026)**
Terveystieteen tutkimuskeskus toteaa lausuntoon, että terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pohjavesialueelle ei tule sijoittaa toimintoja, jotka voivat vaarantaa pohjaveden laatua. Mikäli lupa myönnetään, toiminnan yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei maaperään, pohja- tai pintavesiin pääse ympäristölle haitallisia aineita.

Hakijan vastaus:

Lupa-alue on olemassa oleva, useamman lupakauden ajan toiminut sora-alue, jonka luvan myöntämisen edellytykset on ratkaistu jo

aiempien maaaineslupakäsittelyjen yhteydessä. Lupaa haetaan nyt ottamisen jatkamiseen samalla lupa-alueella ja lupa-ajaksi haetaan ainoastaan viittä vuotta. Ympäristölupaa murskaukseen ei haeta ja siten toiminnasta ei käytännössä aiheudu oleellista melua eikä pölymistä. Alueella tai sen ympäristöolosuhteissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia edelliseen lupakauteen nähden ja luvanmyöntämisen edellytykset ovat siksi edelleen olemassa. Toiminta täyttää tälläkin hetkellä terveydensuojeluviranomaisen esittämät edellytykset.

2. Vastaus Pirkanmaan liiton lausuntoon (27.1.2026)

Pirkanmaan liitto katsoo lausunnossaan, etteivät maakuntakaavan tavoitteiden toteutumismahdollisuudet alueella merkittävästi viivästy, mikäli maa-ainesototoiminta toteutetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja esitetyssä aikataulussa. Pirkanmaan liitto toteaa myös, että maa-ainestenotto jo käytössä olevalta alueelta on ympäristön kannalta usein parempi ratkaisu kuin uusien, luonnontilaisten alueiden avaaminen maa-ainestoimintaan. Lisäksi Pirkanmaan liitto pitää hyvänä ratkaisuna hakijan tavoitetta toteuttaa alueen maisemoinnissa Tampereen hyönteistutkijain seuran raportissa esitetyt, luonnontilaa parantavat toimenpide-ehdotukset.

Hakijan vastaus:

Pirkanmaan liiton lausunto on hakijan kannalta myönteinen ja positiivinen, eikä hakijalla siksi ole lausuntoon erityistä vastattavaa.

3. Vastaus Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosaston lausuntoon (26.1.2026)

Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosasto ottaa kantaa maa-ainesten ottamissuunnitelmaan niiden asioiden osalta, joilla on vaikutusta maantieverkkoon sekä liikennejärjestelmään. Liikenneosasto katsoo lausunnossaan, että ottamissuunnitelmaa tulisi muuttaa kulkuyhteyksien osalta. Syynä muutostarpeeseen on, että ottamissuunnitelman lopputilannekartan mukaan valtatie itäpuolella valtatie eteläisestä liittymästä alikulkuun johtava kulkuyhteys näyttää katkeavan, mikä muuttaisi merkittävästi koko Kantokylän maa-ainesalueen kulkuyhteyksiä heikentäen valtatie 12 toimivuutta ja turvallisuutta. Kulkuyhteyksien osalta muutettu / täydennetty ottamissuunnitelma tulisi toimittaa Sisä-Suomen elinvoimakeskukseen nähtäväksi ennen hakemuksen mukaisen ottamistoiminnan aloittamista.

Hakijan vastaus:

Hakija kiittää Liikenneosastoa lausunnosta ja huomiosta. Tien osalta lupapiirustuksia laadittaessa on tullut huolimattomuusvirhe, sillä kulkuyhteys on tarkoitus säilyttää katkeamattomana ja lopputilanteessakin ns. ylätasolla. Lopputilannekartta (piirustus 2) päivitetään siten, että kulkuyhteys kulkee lupa-alueen eli kiinteistön 635-408-1-174 länsirajaa pitkin. Sijainti on esitetty alla kuvassa 1. Hakija toimittaa tien sijainnin osalta päivitetyn lopputilannekartan Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosastolle ja Pälkäneen kunnan lupaviranomaiselle 8.5.2026 mennessä.

Muutos siirtää hieman länsipäädyn luiskan yläreunaa idemmäksi, mutta ei vaikuta oleellisesti kokonaisottomäärään. Kokonaisottomäärä on edelleen enintään noin 78 000 m³ suor suunnitelmapiiirustusten mukaisesti.

4. Vastaus Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon (5.2.2026)

Lupa- ja valvontavirasto ('LVV') ottaa lausunnossaan kantaa jälkihoitosuunnitelmaan. Lausunnon mukaan alueen pohjalle tulee saada mahdollisimman nopeasti aikaan uusi maannoskerros, ja että maisemoinnissa voidaan käyttää alueella luontaisesti esiintyviä kasvilajeja joko kylvettynä tai istutettuina taimina. Hakijan tulee esittää mahdollisimman pian täsmentää jälkihoitosuunnitelmaansa kasvillisuuden osalta. Lisäksi lausunnossa otetaan kantaa pohjaveden tarkkailuun ja maaperän ja pohjaveden suojeluun.

Hakijan vastaus:

Lausunnossa ei esitetä alueen istuttamista männyntaimilla tai ylipäättään metsittämistä, mitä hakija pitää positiivisena alueen paahdelajiston säilymisen kannalta. Hakija on seurannut Kollolan soranottoalueiden kasvilajistoa koko lupakauden ajan. Kokemusperäisesti voidaan todeta, että pienikin määrä pintamaata edistää paahteisuuden kannalta ei-toivottujen lajien (esim. mänty, koivu, horsma, pujo, heinät, lupiini) nopeaa kasvua. Korkea ja rehevä kasvillisuus nopeuttaa umpeenkasvua, edistää alueen varjostumista ja samalla paahtelajien esiintymät vähitellen häviävät.

Kollolan soranottoalueella esiintyvät ja mm. hyönteislajiston kannalta merkittävät kasvilajit, kuten keltamaite, idänkeulankärki ja tunturikurjenherne, kasvavat avoimilla sorapinnoilla, joilla ei ole varjostusta ja ravinteita on vähän. Näiden lajien osalta pintamaan levittäminen on ristiriidassa luonnon monimuotoisuutta lisäävien tavoitteiden kanssa.

Kun pintamaata levitetään koko ottamisalueen pohjatasolle, rehevämpi kasvillisuus kasvaa pintamaan johdosta koko pohjan alueelle, josta se leviää nopeasti myös luiskiin. Tästä syystä hakija pitää tärkeänä, että vähintään paahtelajien alapuolelle jätettäisiin riittävän leveä sora-/hiekkapintainen avoin vyöhyke, joka hidastaa alueen umpeenkasvua.

Hakija esittää, että kasvillisuuden osalta täsmennetty jälkihoitosuunnitelma voidaan tehdä ottamisen loppuvaiheessa, tarvittavilta osin yhteistyössä paikallisen lupaviranomaisen kanssa. Suunnitelman laatu on parempi, kun se voidaan tehdä siinä vaiheessa, kun tulevat kasvuolosuhteet (esim. maalaji) lupa-alueen eri osissa ovat mahdollisimman hyvin tiedossa.

Pohjaveden tarkkailua tehdään tällä hetkellä LVV:n lausunnossa esitetyn mukaisesti ja nyt vireillä olevassa hakemuksessa esitetty tarkkailu on LVV:n lausunnon mukainen. Samoin maaperän ja pohjaveden suojeluun ja ottamistoimintaan liittyvät asiat toteutuvat tälläkin hetkellä LVV:n lausunnon mukaisina eikä hakijalla ole niihin erityistä vastattavaa.

5. Vastaus Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitos lausuntoon (6.2.2026)

Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitoksen lausunto koskee pohjavedensuojelua. Lausunnossa annetaan viisi ehtoa, joiden sisältyessä lupamääräyksiin vesihuoltolaitos ei vastusta luvan myöntämistä.

Hakijan vastaus:

Kohdat 1 (ottotaso), 3 (tankkaus ja huolto), 4 (poikkeamista ilmoittaminen) ja 5 (jälkihoitosuunnitelman hyväksyminen) sisältyvät hakijan ottamissuunnitelmaan ja näin ollen hakija on sitoutunut niihin jo lupahakemuksen kautta

Kohtana 2 vesihuoltolaitos esittää, että alueelle tulisi asentaa uusi pohjavesiputki Harhalan vedenottamon suuntaan ja että tarkkailuohjelmaa tulisi laajentaa uuden putken osalta.

Hakija ymmärtää vesihuoltolaitoksen näkökulman, mutta ei kuitenkaan yhdy lausuntoon uuden putken tarpeesta oman toimintansa osalta. Kollolan soranottoalueilla toimii useita maa-aineksen ottajia ja toimintaa on ollut useiden vuosikymmenten ajan. Maa-aineeslupia on tällä hetkellä voimassa sekä hakijan lupa-alueen ylä- että alapuolella pohjaveden virtaussuuntaan nähden. Alueella on laaja kalliokynnys ja kallio nousee alimman ottotason (+100,0) yläpuolelle myös hakijan lupa-alueen keskiosassa eli pohjavettä ei ottamisalueen keskiosassa esiinny.

Hakijan toiminta on päättymässä ja lupaa haetaan enää viideksi vuodeksi. Haettu pohjataso on sama kuin edeltävällä lupakaudella. Murskausta ei tehdä jatkossa lainkaan. Lupa- ja valvontavirasto ei lausunnossaan ole nähnyt tarvetta uuden pohjavesiputken asentamiselle.

Näistä syistä hakija esittää, että Destian alueen jäljellä oleva ottaminen voitaisiin tehdä loppuun ilman uuden pohjavesiputken asentamista. Jos pohjavesiputken asentaminen jostain syystä kuitenkin katsotaan välttämättömäksi, hakija pitää selvänä, että putken tulee olla yhteisvastuullinen kaikkien Kollolanharjun luvanhaltijoiden kesken ja tarkkailuvelvoite tulee sisällyttää kaikkien luvanhaltijoiden maa-aineeslupiin.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 28 §

Valmistelija

Elina Heinonen, ympäristötarkastaja
p. 040 829 1178, elina.heinonen@palkane.fi

Esitys

Johtava rakennustarkastaja Arttu Jokinen

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto päättää myöntää Destia Oy:lle maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöllä 635-408-1-174, Kantokylän sora-alue.

Lupa myönnetään hakemuksen ja alla olevien lupamääräysten mukaisena.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen.

Lupamääräykset:

1. Lupa on voimassa asti 25.5.2031 asti. Lupa myönnetään 78 000 m³ - ktr kokonaisottomäärälle. Ottotoiminta tulee saada päätökseen tämän lupakauden aikana.
2. On huolehdittava, että sallitut ottotasot ja kaivualueen rajat on edelleen asianmukaisesti merkittynä näkyviin. Ottamisalueella tulee olla vähintään yksi korkeustasoa osoittava korkeusportti. Korkeudet on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Lisäksi on varmistettava, että kaivualueen rajaukset ovat asianmukaiset ja ottamistoiminnasta ja siitä aiheutuvasta vaarasta ilmoittavat taulut ovat

kunnossa. Kulku ottamisalueelle tulee edelleen olla estettynä esim. puomilla, kun alueella ei ole toimintaa.

3. Alin sallittu ottamistaso alueella on + 100 (N2000). Kuitenkin niin, että ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Maa-ainesten alin ottamistaso määritellään ylimmän pohjaveden pinnan korkeustasosta. Hiekan/soran ottamisalueilla kalliopinnan päälle tulee jättää vähintään yhden metrin paksuinen hiekkakerros metsän kasvun turvaamiseksi.
4. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti alueella olemassa olevasta pohjavesiputkesta PVP1 neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Tulokset tulee toimittaa Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitokselle.
5. Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee olemassa olevasta pohjavesiputkesta PVP1 vuosittain otettavasta näytteestä analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määrittäjäraja 50 µg/l). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle sekä Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitokselle.

Mikäli tulosten perusteella havaitaan, että toiminnasta aiheutuu pohjaveden laadun heikkenemistä, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haittojen poistamiseksi. Valvontaviranomainen voi tarkkailutulosten perusteella muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

Alueelle ei esitetä asennettavaksi uutta pohjavesiputkea toiminnan jatkuessa samanlaisena, kuin edellisellä lupakaudella. Ympäristölupa päättyy toukokuussa 2026, jonka jälkeen ei tapahtu murskausta. Maa-aineslupia on tällä hetkellä voimassa sekä hakijan lupa-alueen ylä- että alapuolella pohjaveden virtaussuuntaan nähden. Mikäli pohjavesiseurannassa havaitaan vaikutuksia pohjaveden laatuun, voidaan uutta putkea esittää asennettavaksi yhteisvastuullisesti kaikkien Kollolanharjun luvanhaltijoiden kesken.

6. Ottamisalueen pohja on muotoiltava siten, ettei pohjalle lammikoidu vesiä. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- eikä muuta haittaa naapurikiinteistöillä.
7. Maa-ainesten kuljetuksesta aiheutuvaa pölyämistä tulee ehkäistä kastelemalla alikulkua ja pesemällä tie tarvittaessa puhtaaksi hienojakoisesta maa-aineksestä. Pölyämistä aiheuttava maa-aines on poistettava koko tiealueelta ja pientareilta, jotta se ei voi aiheuttaa haittaa tai vaaraa lähialueen asukkaille tai liikenteelle.
8. Tukitoiminta-alueen suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Tukitoiminta- ja tankkausalueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä (kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiivysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta) ja reunoiltaan korotettuja. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Koneiden ja laitteiden polttoaineen sekä aggregaatin polttoaineen säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai vastaavia. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot ns. laponestolla ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto.

9. Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla. Vuotojen torjuntaa varten koneissa on hyvä olla käytössä letkurikkoventtiilit ja imeytysmattoa. Koneet ja huoltoautot on syytä varustaa alkusammutuskalustolla tulipalon varalle.

Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta pääsee maaperään tai pintavesiin, luvan saajan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Polttoaine- tai öljyvuodoista tulee ilmoittaa Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja Pälkäneen ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Lupa- ja valvontavirastolle.

Onnettomuus- ja häiriötilanteista aiheutuvat ympäristö- ja muut vahingot pyritään estämään tai rajaamaan mahdollisimman tehokkaasti. Häiriön sattuessa toiminnanharjoittajan tulee keskeyttää toiminta ja poistaa häiriö ennen tuotannon jatkamista. Jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle

10. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan tai laitokseen hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviillä alustalla katetussa ja lukitussa tilassa siten, että vuototapauksissa jätteet saadaan kerättyä talteen. Jätteiden laadut tulee ilmetä niiden varastointipakkauksesta. Jätettä siirrettäessä ja luovutettaessa on jätteen haltijan laadittava vaarallisesta jätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta siirtoasiakirja.
11. Toiminnassa on noudatettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa sekä valtioneuvoston asetuksessa kaivannaisjätteistä (190/2013) annettu ja säädöksiä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että alueelta kuorittavat ja kaivettavat maa-ainekset varastoidaan siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista.

12. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot voi ilmoittaa suoraan Nottorekisteriin sähköisesti suomi.fi -palvelun kautta.
13. Maa-ainesten ottamista ja siihen liittyviä kuljetuksia saa suorittaa arkipäivisin ma - pe klo 6 - 22 ja lauantaisin klo 8 - 16.
14. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta.

Ottamisen eteneminen tulee suunnitella siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti. Alueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt tulee tehdä luvan voimassaolon aikana.

Jälkihoitotoimina tulee suorittaa mahdollisten varastokasojen poistaminen alueelta, alueen siistiminen, muotoilu ja kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Jälkihoidon ensisijaisena tavoitteena tulee olla pohjaveden suojeleminen. Lisäksi tulee mahdollisuuksien mukaan noudattaa Tampereen hyönteistutkijain seuran toimenpide-ehdotuksia.

Alueen jälkihoito voidaan toteuttaa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti muuten, paitsi ottoalueen pohjan osalta. Pohjaveden laadun turvaamiseksi on tärkeää, että ottamisalueen pohjalle aikaansaadaan ottamisen päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros ja kasvualusta. Alueen jälkihoidossa tulee huomioida alueen lajistokeskittymät. Maisemoinnissa voidaan käyttää alueella luontaisesti esiintyviä kasvilajeja joko kylvettyinä tai istutettuina taimina. Alueella tulee tarvittaessa ryhtyä vieraslajien torjuntaan.

Kasvillisuuden osalta tulee tehdä täsmennetty jälkihoitosuunnitelma ottamisen loppuvaiheessa, yhteistyössä paikallisen lupaviranomaisen kanssa. Suunnitelmassa tulee huomioida muun muassa kasvuolosuhteet (esim. maalaji) lupa-alueen eri osissa sekä kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojelun toteutumiseen.

15. Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois ja alue on siistittävä.
16. Maa-ainesluvan haltijan on viipymättä ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan umpeuduttua.
17. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen käytöstä, tarkkailusta ja huoltotoimenpiteistä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja NOTTOrekisteriin on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä lupaan liittyvä vuosiyhteenveto seuraavin tiedoin:

- kokonaistoiminta-ajat
- hiekan ja soran ottomääristä (NOTTO)

- kalustosta ja huolloista
- pohjaveden tarkkailun tuloksista
- polttoaineiden ja kemikaalien kulutuksesta
- tiedot tehdyistä toimenpiteistä melun ja pölyn torjumiseksi
- jätteiden määrästä, lajeista, varastoinnista ja toimituspaikoista
- poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä

Vakuudet

Toiminnanharjoittajan edellisen luvan vakuudeksi asettama 20 000 € suuruinen vakuus (voimassa 31.12.2026) toimii maa-ainelain 21 §:n mukaisena aloitusvakuutena. Vakuus palautetaan erillisestä hakemuksesta kun lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi. Ennen ottamistoimintaan ryhtymistä hakijan on asetettava kunnan hyväksymä suuruudeltaan 30 000 € vakuus (~6 000 €/ ha) lupamääräysten noudattamisesta, töiden suorittamisesta ja toiminnan päättymisestä aiheutuvista jälkihoitotoimenpiteistä ja alueen maisemoinnista. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksi vuotta luvan päättymisen jälkeen.

Vakuus voidaan palauttaa aiemmin tai osin, jos lupamääräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutusta ja maisemointia tehdään osissa ja kun alueet on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta

Päätöksen perustelut

Alueella on voimassa maakuntakaava ja Isokangas-Kollola osayleiskaava. Osayleiskaavassa alue osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi, lisäksi alueella on merkinnät M eli maa- ja metsätalousvaltainen alue, eo eli maa-aineksenottoalue ja pv2 eli vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman eikä maa-aineksen ottaminen ja ottamisen järjestely ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta maa-ainestenottotoiminta täyttää maa-ainelain, ympäristönsuojelulain, vesilain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Näillä lupamääräyksillä rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että Kollolanharjun (0463502 A) 1-luokan pohjavesialueella voidaan toimintaa harjoittaa vaarantamatta Harhalan vedenottamon toimintaa tai vedenlaatua.

Toiminta ei ole maa-ainestenoton kannalta voimassa olevan kaavoituksen vastaista ja sijoittuu alueelle, joka on jo aiemmin ollut maa-ainestenoton aluetta. Maa-ainelain 3 §:n § momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen. Lisäksi alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-ainelain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä

ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Jaosto katsoo, että Destia Oy:n toiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla ja menetelmillä sekä lupamääräyksissä ilmenevillä tavoilla täyttää maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla sekä noudatetaan annettuja lupamääräyksiä. Lupamääräyksissä on huomioitu maa-aineslain 11 §:ssä säädetty asiat. Määräykset on annettu hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi, ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailemiseksi sekä valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä. Lupa- ja valvontaviraston, Pirkanmaan liiton, Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston, terveydensuojeluviranomaisen ja Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitoksen lausunnot on huomioitu muun muassa annettaessa lupamääräyksiä jälkihoitotoimenpiteistä ja pohjaveden tarkkailusta.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty sille kokonaisottomäärälle, jonka hakija on esittänyt. (Määräys 1)

Ottamis- ja kaivualueen asianmukaisella merkitsemisellä edesautetaan luvanmukaista ottamista ja sen valvontaa. Toiminnasta ilmoitettavin kyltein pyritään parantamaan alueella ja sen läheisyydessä liikkuvien turvallisuutta. Puomi rajoittaa asiatonta oleskelua alueella. Määräys on annettu maa-aineslain 11 §:n perusteella haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi. (Määräys 2)

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista pohjavesiin. Jättämällä riittävä suojakerros pohjaveden päälle ehkäistään pohjaveden pilaantumista. Säännöllisesti suoritettavat pohjaveden tarkkailut ovat tarpeen toiminnan vaikutuksien ja mahdollisen pilaantumisen havaitsemiseksi ajoissa. Tarkkailemalla pohjavesiä varmistetaan lupamääräysten riittävyys sekä se, etteivät maaperään mahdollisesti joutuneet öljyt tai muut haitta-aineet pääse pilaamaan alueen pohjavettä. Määräämällä kallion päälle jätettävästä hiekkakerroksesta pyritään turvaamaan metsän kasvu alueella ottotoiminnan päätyttyä. (Määräykset 3, 4 ja 5)

Alueelta tulevien pintavesien määrä on vähäinen, vedet eivät saa kuitenkaan aiheuttaa haittaa. Runsasvetisinä aikoina vesien mukana ei saa kulkeutua maa-ainesta, joka voivat aiheuttaa pilaantumista ympäristössä. (Määräys 6)

Määräyksellä pyritään ehkäisemään lähiympäristölle toiminnasta aiheutuvia pölypäästöjä. (Määräys 7)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi sekä käsittely. Maa-ainesten ottamispaikat eivät sovellu romujen tai muiden jätteiden säilyttämiseen tai työkoneiden huoltamiseen. Polttoaineiden, kemikaalien ja jätteiden käsittelystä ja koneiden säilytyksestä sekä öljyvahinkoihin ja muihin onnettomuuksiin varautumisesta on määrätty maaperän ja pinta- ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän

puhdistamistapauksissa Lupa- ja valvontavirasto on toimivaltainen viranomaisena. (Määräykset 8, 9 ja 10)

Maa-ainelain 5 a § ja 16 b § mukainen määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta. (Määräys 11)

Luvanhaltijalla on maa-ainelain mukainen maa-ainesten määriä koskeva ilmoitusvelvollisuus. Ottomäärät voi ilmoittaa valtakunnalliseen NOTTO-järjestelmään sähköisesti. (Määräys 12)

Toiminta-ajoista on määrätty asutukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi. (Määräys 13)

Alueen jälkihoitoa koskevien määräysten tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää jälkikäytön turvallisuutta ja turvata pohjaveden määrä ja laatu. Jälkihoitoa on tehtävä vaiheittain pohjaveden laadun turvaamiseksi. Kasvillisuuden nopea muodostuminen on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa eikä jätteiden sijoittaminen alueelle ole sallittua.

Täsmennetty jälkihoitosuunnitelma kasvillisuuden osalta toimitetaan ottotoiminnan loppuvaiheessa, jotta suunnitelman laatu olisi parempi ja siinä voidaan huomioida esimerkiksi tulevat kasvuolosuhteet (esim. maalaji) lupa-alueen eri osissa. (Määräykset 14 ja 15)

Lupamääräys on annettu valvonnallisista syistä. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella toteutetaan lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Tarkastuksella tarkastetaan, että ottoalueen jälkihoito on suoritettu luvan edellyttämällä tavalla. (Määräys 16)

Lupamääräys on tarpeen luvan valvonnan ja luvan mahdollisen muutostarpeen arvioimiseksi. (Määräys 17)

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa asti 25.5.2031 asti.

Päätöksen täytäntöönpano

Maa-ainelain 21 §:n mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta

Destia Oy on esittänyt hakemuksessaan maa-ainelain 21 §:n mukaisen pyynnön aloittaa luvan mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta. Destia Oy:lle myönnetään maa-ainelain 21 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta, sillä täytäntöönpano ei tee muutoksenhaun hyödyttömäksi. Toiminnalla on voimassa oleva lupa ja toimintaa tullaan jatkamaan samanlaisena uuden luvan mukaisesti.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-ainelaki (555/1981): 3, 4, 4 a, 5, 5 a, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 23 a §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 §.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 14, 15, 16, 17, 113, 114 §

Jätelaki (646/2011): 11,12,13, 14, 15, 16, 17, 28, 121, 122 §
Vesilaki (587/2011): 1 luku 3 §
Pälkäneen kunnan hallintosääntö (KV 2.2.2026 § 8): 28 §
Pälkäneen kunta, Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut ja vakuudet (18.9.2024 § 127): 2 ja 3 §

Päätöksen antaminen

Päätöksen antopäivä on 25.5.2026.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä:

Destia Oy, Lupa- ja valvontavirasto, Pirkanmaan liitto, Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitos, terveydensuojeluviranomainen ja Sisä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto.

Ilmoitus päätöksestä:

Asianosaiset, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta. Päätöksen antamisesta kuulutetaan maaainestain 19 §:n mukaisessa järjestyksessä Pälkäneen kunnan tietoverkossa.

Käsittely-, tarkastus- ja valvontamaksut

Maa-ainestain mukaisen luvan käsittelystä voidaan periä maksu (MAL 23 §). Maksu perustuu Rakennus- ja ympäristöjaoston 18.9.2024 § 127 vahvistamaan maa-ainestaksaan. Tarkastusmaksut määräytyvät maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan. Valvontamaksua tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta maksua tulee maa-ainestaksan § 2.1 mukaisesti 1 570 €. Maksuun lisätään kuulemisista ja kuulutuksista 826 €, jolloin maksu on kokonaisuudessaan 2 396 €. Ottamistoiminnan valvontamaksu peritään maa-ainestaksan 3.1 §:n ja 3.2 § 1 mom. mukaisesti. Valvontamaksu on 875 €.

Maa-ainestaksan 5.1 §:n mukaisesti käsittelymaksu päätöksestä maa-ainestain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa pääasian yhteydessä on 100 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (MAL 20 §).

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.